ਕੱਟੁਕਾਂਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ & ਅਨਜ
ਬਨਾਮ
ਕੱਟੁਕਾਂਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਵਲਸਨ & ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ(ਾਂ) 6406-6407 ਦਾ 2010)
ਜੂਨ 13, 2022

[ਆਈ.ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜੀਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 – ਧਾਰਾ 114 – ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਜਵਾਬੀ-ਬਚਾਅਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਯਾਨੀ 'ਡੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 1 ਉਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਜਨਮਿਆ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 1 ਉਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਜਨਮਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 1 'ਡੀ' ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 114 ਆਈਈਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇੱਕ ਖੰਡਨਯੋਗ ਅਨੁਮਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਵੈਧ ਬੱਚੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ – ਫੈਸਲਾ: ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਹਿਵਾਸ ਸੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 114 ਆਈਈਏ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਖੰਡਨਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਉਸ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਖੰਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 114 ਆਈਈਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਖੰਡਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ – ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਡਿਕਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂ ਮੋਟੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ – ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ,1908 – ਆਰਡਰ XX, ਨਿਯਮ 18.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਣਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੂਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। [ਪੈਰਾ 15]

2. ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਐਕਸ.ਏ-9 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 12.05.1942 ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੇ.ਈ. 'ਡੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23]

3. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸੀ' ਨੂੰ 'ਡੀ' ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਐਕਸ.ਏ22 ਅਤੇ ਐਕਸ.ਏ23 'ਤੇ ਪਤਰ ਜੋ ਕਿ 1976 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ 'ਸੀ' ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 25]

4. ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ 12.05.1942 ਨੂੰ ਜਨਮਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਸਟ.ਏ9 ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਮੁਦਾਇਆਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ, 'ਡੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ 1963 ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 1979 ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 26]

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਮੁਦਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਲੀਆਂ ਨੇ 'ਡੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 27]

6. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33][1135-ਏ-ਸੀ]

ਬਦਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1978) 3 ਐਸਸੀਸੀ 527: [1979] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1; ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ. ਬਾਲਾਸੁਬ੍ਰਮਣਿਯਮ ਬਨਾਮ ਸੁਰੁੱਤਾਇਆਂ ਉਰਫ ਅੰਦਾਲੀ ਪਾਦਾਇਚੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ 460; ਤੁਲਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੁਰਘਟਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 520 : [2008] 1 ਐਸਸੀਆਰ 709; ਚੱਲੰਮਾ ਬਨਾਮ ਤਿਲਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 9 ਐਸਸੀਸੀ 299 : [2009] 11 ਐਸਸੀਆਰ 831; ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਜਨੀ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 209 : [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 30; ਇੰਦਰਾ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਕੇ.ਵੀ. ਸਰਮਾ (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 755 : [2013] 14 ਐਸਸੀਆਰ 101920 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼ੁਭ ਕਰਨ ਬੁਬਨਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਸਰਨ ਬੁਬਨਾ (2009) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 689 : [2009] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 40; ਬਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 548 : [2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 195 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੰਦਰਾਹੇਨੇਡਿਗੇ ਦਿਨੇਹਾਮੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇਤੁੰਗੇ ਲਿਯਾਨਾਪਤਾਬੇਂਦਿਗੇ ਬਲਾਹਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 1927 PC 185; ਮੋਹੱਬਤ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਖਾਨ AIR 1929 PC 135 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1994] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460 ਪੈਰਾ 19 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2008] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 709 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2009] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 831 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 30 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2013] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2009] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 40 ਪੈਰਾ 31 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 195 ਪੈਰਾ 31 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6406-6407 ਦੇ 2010।

05.02.2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕੇਰਲ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 102 ਅਤੇ 107 ਦੇ 1996 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਵੀ. ਚਿਤੰਬਰੇਸ਼, ਕੇ. ਰਾਜੀਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰ. ਬਸੰਤ, ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਘੇਂਥ ਬਸੰਤ, ਕੇ. ਬੀ. ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਮਿਸ ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ, ਅਮਿਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਅਕਸ਼ੈ ਸਹਾਇ, ਮਿਸ ਰੂਪਾਲੀ ਲਖੋਟੀਆ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਾਜ਼ੀਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ:
ਐਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਾਜ਼ੀਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 05.02.2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਾਦੀ ਸਨ ਅਤੇ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 5 ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੈਂਕਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਕਨਾਰਨ ਵੈਦਿਅਰ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਵਿਜ਼. ਦਾਮੋਦਰਨ, ਅਚੁਥਨ, ਸੇਖਰਨ ਅਤੇ ਨਾਰਾਯਣਨ। ਪਹਿਲਾ ਵਾਦੀ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਾਦੀ ਪਹਿਲੇ ਵਾਦੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਅਚੁਥਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਸੀ, ਜੋ ਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੇਖਰਨ ਕੁਆਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਨਾਰਾਯਣਨ ਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਜਨਕੀ ਸੀ, ਜੋ ਵੀ ਕੁਆਰੀ ਹੀ ਮਰ ਗਈ। ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਿਆ।

4. ਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਚੁਥਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਕੁਆਰੇ ਮਰ ਗਏ ਅਤੇ ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਅਚੁਥਨ ਦਾ ਇਕੋ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

5. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਲੰਬਾ ਸਹਿਵਾਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵਾਦੀ ਉਸ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁਕਮ ਨਾਮਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ।

6. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅਵਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਏ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 102 ਦੇ 1996, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਅਵਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਏ.ਐਸ.ਨੰਬਰ 107 ਦੇ 1996 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਬਹਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਅਵਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਜਨਮਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਬਚਾਅਵਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਬਚਾਅਵਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਵੈਧ ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚੇ ਵਜੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਦਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

8. ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਉਕਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

9. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਹਿਵਾਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੇਵਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਵੀ. ਚਿਤੰਬਰੇਸ਼, ਮੁਦਾਈ-ਮੁਦਾਈਆਂ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਆਰ. ਬਸੰਤ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਬਚਾਅਵਕਰਤਾ-ਬਚਾਅਵਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

11. ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਚਿਤੰਬਰੇਸ਼ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਹੁਣ 90 ਸਾਲ), ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਏ ਜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ

ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਕੁੰਵਾਰਾ ਮਰ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਧ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ। ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਵੈਧ ਬੱਚੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ, ਜੋ ਕਿ 1872 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਖਾਰਜ ਕਰਨਯੋਗ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਬਸੰਤ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਵੈਧ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇ ਸਹਿਵਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੰਨੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਨ ਸਿਵਾਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ-3 ਦੇ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ-3 ਵੀ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਵਿਆਹ/ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।

13. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

14. ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਏਦਾਥਿਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਜ਼ੀਕੋਡ ਦਾ ਇੱਕ ਥਿਯਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ। ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਏਦਾਥਿਲ ਕਨਾਰਨ ਵੈਦਿਅਰ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਨਾਮਤ: ਦਾਮੋਦਰਨ, ਅਚੁਥਨ, ਸੇਖਰਨ ਅਤੇ ਨਾਰਾਯਣਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਚੁਥਨ ਨੇ ਕਲਿਆਣੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਕਰੁਣਾਕਰਨ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1)। ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਨੇ ਉਮਾਦੇਵੀ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3) ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਨਾਮਤ: ਵਲਸਨ, ਕਸਤੂਰੀ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਬਾਈ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, 4 ਅਤੇ 5 ਅਨੁਸਾਰ)। ਸੇਖਰਨ ਅਤੇ ਨਾਰਾਯਣਨ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਪਰਚਾਰਕ ਨੰਬਰ 1)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾਰਕ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

15. ਇਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਣਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਣਾ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਣਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੂਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

16. ਅੰਦਰਾਹੇਨੇਡੀਜ ਦੀਨੇਹਾਮੀ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇਤੁੰਗੇ ਲਿਯਾਨਾਪਤਬੇਲੀਜ ਬਲਾਹਾਮੀ ਅਤੇ ਓਰਸ.1, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ:

“...ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਉਹ ਵੈਧ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਖੈਲੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।”

17. ਮੁਹੱਬਤ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਚ। ਇਬਰਾਹਿਮ ਖਾਨ 2 , ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਖੈਲੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।”

18. ਬਦਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਡਿ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ3, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਸਾਥੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਣਾ ਉੱਠਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਣਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੂਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਾਉ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਤਾਨ ਉੱਤੇ ਭੌਂਹਾਂ ਚੁਕਦਾ ਹੈ।

19. ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ. ਬਾਲਸੁਬ੍ਰਮਣਿਯਮ ਬਨਾਮ ਸੁਰੁੱਤਾਇਯਾਨ ਉਰਫ ਅੰਦਾਲੀ ਪਦਯਾਚੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ4$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"4. ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਦੇਖੋ: ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰੀ — ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 231 : 1952 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 825]"

20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਤੁਲਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦੁਰਘਟਿਯਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ5$_{\text{SUPERSCRIPT}}$; ਚੱਲੰਮਾ ਬਨਾਮ ਤਿਲਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ6$_{\text{SUPERSCRIPT}}$; ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਰਾਜਨੀ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ7$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਕੇ.ਵੀ. ਸਰਮਾ8$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਪਰਚਾਦਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ 1940 ਵਿੱਚ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾਦਾਰ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ 1942 ਵਿੱਚ ਜਨਮਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕਠੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

22. ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾਦਾਰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਵਜੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ-ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਬਦਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 1985 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਇੱਕ ਪੜੋਸੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੇ ਚਲਾਪੁਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਆਹ ਸੀ।

23. ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਐਕਸ.ਏ-9 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ 12.05.1942 ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ.ਬੀ-1 ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ-9 ਅਤੇ ਐਕਸ.ਬੀ-1 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ.ਏ-9 ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਅਨੁਕ੍ਰਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਐਕਸ.ਏ2 ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ2 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 26.04.1966 ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ3 ਕੇ.ਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮਿਕ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਐਕਸ. ਏ4, ਦੀ ਤਾਰੀਖ 01.08.1963, ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੇਡਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕੂਲ, ਮਾਂਜੇਰੀ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੇ. ਐਸ/ਓ ਸ੍ਰੀ. ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰ ਦਾ ਨਾਮ ਇਦਾਥਿਲ ਘਰ, ਚਲਾਪੁਰਮ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

24. ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਐਕਸ.ਏ5, ਮਲਯਾਲਾ ਮਨੋਰਮਾ ਡੇਲੀ ਦੀਨਾਂਕ 16.02.1985 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ, ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ6 1970 ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ, ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ7 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 24.03.1980 ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਪੰਨਿਯਾਂਕਾਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ 24.03.1980 ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ8 ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ 04.05.1979 ਹੈ। ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦੇ ਮੌਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੀਨਾਂਕ 15.12.1984 (ਐਕਸ.ਏ10) ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਮੋਦਰਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ11 ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਚੋਣ ਕਾਰਡ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੂੰ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੋਣ ਕਾਰਡ (ਐਕਸ.ਏ12) ਦੀਨਾਂਕ 02.11.1983, ਐਕਸ.ਏ13, ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀਨਾਂਕ 07.11.1980, ਐਕਸ.ਏ14-ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀਨਾਂਕ 29.04.1971, ਐਕਸ.ਏ15, ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਸੀਦ ਆਦਿ। ਐਕਸ.ਏ20 ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ22 ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਐਸ.ਐਸ.ਐਲ.ਸੀ. ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ।

25. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੂੰ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਐਕਸ.ਏ22 ਅਤੇ ਐਕਸ.ਏ23 ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ-ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ 1976 ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“.....ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਕੇ.ਈ. ਦਾਮੋਦਰਨ ਕੱਟੁਕੰਡੀ ਇਦਾਥਿਲ ਨੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਾਈ ਦਾਮੋਦਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਈਆਂ ਦਾ ਨਿਸਚਿਤ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 1984 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਐਕਸ.ਏ22 ਅਤੇ ਐਕਸ.ਏ23 ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹਨ। ਐਕਸ.ਏ22 ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ 1976 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮੋਹਰ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1976 ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ

ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਇਦਾਥਿਲ ਹਾਊਸ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਮਾਦਾਥੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਕਸ.ਏ23 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਯਾਨੀ ਕਿ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਧੀ ਯਾਨੀ ਕਿ ਡੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਨੂੰ ਉਮਾਦਾਥੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਮਾਦਾਥੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਸ.ਏ22 ਅਤੇ ਐਕਸ.ਏ23 ਮੁਦਾਈਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹਨ ਜਦ ਉਹ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਖੇ ਜਦ ਉਸਦੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਦਾਈ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲੀ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਦਾਈਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

26. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 1940 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਪਰਿਵਾਦੀ 12.05.1942 ਨੂੰ ਜਨਮਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਸਟ.ਏ9 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਪਰਿਵਾਦੀ 1963 ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 1979 ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

27. ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾਮੋਦਰਨ ਅਤੇ ਚਿਰੁਥਾਕੁੱਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

28. ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰੀ.: ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਡਿਕਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ

29. ਵਿਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਡਰ XX ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਡਿਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੰਡ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"18. ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ.- ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ,-

(1) ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਸਵ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇਪਨ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਗੈਜ਼ਟਿਡ ਅਧੀਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(2) ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਛੋੜਾ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਸੁਖਾਲੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"(2) "ਹੁਕਮ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਔਪਚਾਰਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜੋ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ—

(ਅ) ਕਿਸੇ ਅਜੀਹੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼।

ਵਿਆਖਿਆ.—ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅੰਤਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;"

30. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁਕਮ ਵੰਡ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਹਿੱਸੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ:- ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁਕਮ ਕੇਵਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਥਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

31. ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅਕਾਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਦੇਖੋ : ਸ਼ੁਭ ਕਰਨ ਬੁਬਨਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਸਰਨ ਬੁਬਨਾ9$_{SUPERSCRIPT}$; ਬਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ10$_{SUPERSCRIPT}$]

32. ਚੂੰਕਿ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਿੱਠਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਇਕ ਨਵੀਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਸ਼ੁਭ ਕਰਨ ਬੁਬਨਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ

ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 23 ਤੋਂ 29 ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ

23. ਸਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੈਸਲੇ, ਡਿਕਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਨਫ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ “ਵਿਰਾਮ” ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ “ਵਿਰਾਮ” ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ਵਿਰਾਮ” ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਬਚਾਅਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਸਵੈਚਾਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅਕਾਰਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਫ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅਕਾਰਤਾ ਇੱਕਵਿਭਾਜਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਵੈਚਛਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਤਨ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

24. ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਾਹਤ। ਜੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੈਸੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਾਬਿਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁੜ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਭਾਜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਾਧਾਰਣ ਸਵਾਲ ਹੈ: ਇਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ; ਜਦੋਂ ਵਿਭਾਜਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਜਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੜਾਅਵਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?

25. ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਵਿਭਾਜਨ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਗ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ 'ਤੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇ। ਪਰ ਧਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਿਰਫ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਲਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ।

26. ਕਈ ਵਾਰ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਥਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਅੰਤਮ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਨਹੀਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੁਕਸਾਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

27. ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇਖੇਗਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਫਲ. ਪ੍ਰਵੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਾਵਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੌਂਸਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ, ਕੋਡ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਛੇਤੀ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ. ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਸਿਰਫ ਸੂਟ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

28. ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਕਰਨਗੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਬਣਾਓ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ/ਸੋਧਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਰੰਤਰ ਰਹੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਸਲ ਰਾਹਤ.

29. ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ, ਰਾਹਤ ਦੇ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ। ਜੇ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਨੰਬਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਬਚਿਆ. ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੇ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ”

33. ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੁਓ ਮੋਤੁ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਡਾਈ, ਵਜੋਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਿੰਤਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤਾਂ ਤਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਈ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 ਅਧੀਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ, ਸੁਓ ਮੋਤੁ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਲੋੜ ਬਿਨਾਂ।

34. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ‘33’ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ
ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਆਰਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate